

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 8 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{4}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{4}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem naročju je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserata) uredništvo in upravnštvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnštvo je v Ptiju v redaliskem poslopu. — Stajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do pondeljka pred izdajo dotočne številke vposlati.

v. 24.

V Ptiju v nedeljo dne 27. novembra 1904.

V. letnik.

Smrdljivo orožje.

Svoj čas se je izrazil znani prvaški „demokrati“ hofrat na nekem zborovanju v Ljutomeru: „Posebno pa pazite na nemške uradnike in zega iz med njih, kateri vam ni všeč takoj zato, potem bode prestavljeni, ali pa umirovljen (penirani)!“

Ta iztok, klerikalni iztok iz prvaškega klerikalnega srca ni bil ničesar drugač, kakor javno, odločno priznanje mišljenja, katero gojijo vsi slovenski kleriki, vsi slovenski klerikalci! Toraj uradnika, kateri že itak nadzoruje strogo od svojih višjih, dnikov — in tukaj seveda se jemlje samo nižji dnik v poštev — ki ima že itak dovolj odgovornosti, moralno bi ljudstvo zahrbitno tožiti samo radi tega, ker mu ni všeč vsled svoje narodnosti, vsled tega političnega prepričanja!

Drago slovensko ljudstvo, to je smrdljivo orožje, je, katero pa se rabi v obče od vsega prvaštva, ter se rabi brezbrižno od vseh teh potepuhov, ki pomislico, kako vnebovpijočo krivico napram namen nedolžnim ljudem s tem zakrivijo, to je orožje, ter zamore rabiti samo tisti, ki je vsled svoje potne zagriženosti zakopal za vselej v svoji duši post!

Ako ti uradnik ni cesar storil po tvoji volji, saj n radi tebe davkoplačevalca na svojem mestu in lahko vsak človek greši, potem stopi pred njega či: „Gospod, jaz želim toin to in prosim, da se, ako avta to dopušča, moji volji ustreže.“ Bodi prepričan da ti bode ustreglo! To orožje napram uradnikov, bodisi Nemcu ali Slovencu ti svetujemo m in je pošteno orožje, ki nikakor ne smrdi po ova-

duhštvo, po zahrbitnih tožbah možev, ki imajo, kakor ti skrbeti za svojo ženo, za svoje nedolžne otroke!

Oglejmo si drugo klerikalno orožje!

Za časa volitev, bodi si v deželno ali državno zbornico, bodisi v občinski urad se agitira od nekaterih naših kutarjev na prav značilen način! Da spravijo svoje kandidate na zaželeno mesto, mora jim pomagati — vera! Prižnice, (kancelni) in spovedničice so njihova in sicer jako zdatna pomoč. Na prižnici se sicer da samo namigniti želja „gospodov“, a tem bolj se da delati ljudska volja v spovednici! In tukaj jo delajo ti gospodje zares brez vse skrbi! Vsaki volilec se pripravlja na volitev s tem, da se mu pove, da je greh voliti naprednjaka, ali liberalca. In tam, ker se gospodek ne upa naravnost povedati svoje želje volilcu možu, obrne se do njegove žene! Ta pa seveda v svojem svetem strahu potem pripravlja na svoj način moža za volitev in seveda molči o naračilu, katero je dobila v spovednici! Iz svetega mesta se toraj zanesi prepir v obitelj (familijo)! Dokazov za to imamo dovolj! Drago ljudstvo, ali to ni vnebovpijoče orožje, ali to ni smrdljivo orožje?

Se več!

Ker gospodje sprevidijo, da jim odrasli ljudje ne grejo kar meni tebi nič na limanice in ker jim je tudi za bodočnost, oklenili so se mladine! Mladeniški shodi, ustanovljeni so pod vodstvom kaplanov in ti skrbijo za to, da tema med mladino ostane, da se širi! Seveda dobro znajo, da bode iz te mladine nastal prihodnji rod, da pa bode ta rod njihovim namenom pokoren ter se dal porabiti svoj čas, treba ga je že sedaj za to pripraviti! In kaj so posledice teh mlađeniških shodov? Ali Vam niso več v spominu

izgredi pri Šv. Trojici v Slovenskih goricah? Pri takih shodih je edina pijača šnops, zakaj mladeniči ne dobijo dovolj denarja od svojih starišev za druge pijače. In navdušeni pa seveda morajo biti!

Dokazov imamo tudi za to, da so fantje žečeč iti na mladenički shod celo svojim starišem denar ukradli!

Na teh shodih se govoril le o prekletih Nemcih, vsiljuje se mladini sovražstvo proti sosednjemu narodu. Lepe, gladke besede kaplanove zoper Nemce, navduševanje proti sosedom, vrhutega še šnops, to je predigra pobijanju in tepežu! Fantje, ki se od takih shodov vračajo domov, so tako polni „svete“ jeze proti Nemcem, da jo poskušajo umiriti z nožem med seboj!

In ti mladenički shodi so orožje klerikalcev, orožje, katero prav poštano smrdi!

„Svoji k svojim“, — komu niso znane te besede, kdo ne ve, kaj pomeni ta krik in vik klerikalcev? „Ne hodi kupovat k temu ali drugemu trgovcu, ker ni klerikalec, ker je druge narodnosti, drugega političnega mnenja“, take in enake besede so pri teh „poštenjakih“ na dnevnem redu. In ako že s temi besedami ničesar ne dosežejo, ako se jim toraj ne posreči bojkot, ustanovijo si lastno trgovino, svoj konzum! Da pa s tem počenjanjem škodujejo drugim, poštem trgovcem, da spravljajo cele rodbine ob kruh, kaj je to njim mar? Samo, da imajo sami dobiček, bodisi v denarju, še bolj pa na ugledu! — Vsaki bojkot pa smrdi!

Najbolj smrdeče orožje klerikalcev in prvakov pa je njih časopisje. Ali že ni to dovolj, da v njih omenjeno svoje umazano, smrdljivo orožje zagovarjajo, je povzdigujejo? Med zvezde se kujejo njih privrženci v teh žurnalističnih cunjah, a tebi pa gorje, ako si naprednjak, ako si liberal. Tvoje privatne razmere, da razmere tvoje obitelji, najskrivnejše tajnosti tvoje osebe — vsak človek je človek a ne angel — morajo na dan! Zahrbtno se meče blato po tebi in se laže, da se kar kadi, en popravek, en preklic za drugim morajo uredniki „poštenjaki“ priobčiti. Da pa to orožje smrdi, grozno smrdi, tega nam ni treba še le povdarjati.

Ko se je v zadnjem času sodilo na Spodnjem Štajerskem o večih ubojih in umorih, kričali so klerikalci, da je temu kriv naš list, toraj „Štajerc.“ Lepočasi klerikalne kuge, rabite nekoliko prevdarjanje! Niti ena številka našega lista ni izšla, v katerem ne bi mi opominjali ljudstva, naj bi poštano živilo, niti ne en „Štajerc“ se ni poslal med svet, v katerem se nebi ljudstvo opominjalo, naj ne sovraži svojega bližnjega, niti ne svojega političnega nasprotnika in tedaj je naš list kriv umorov in pobojev? Tisti pa, ki gonijo svoje mladeniče daleč v tuje kraje na pretepe, tisti so nedolžni — seveda po lastni trditvi.

Ako človek sam kaj zakrivi, potem pa drugega dolži, da je dotično zakrivil, je to smrdljivi boj. Kako pa je orožje v smrdljivem boju? Odgovor je lahek: orožje je tužno smrdljivo!

Ljudstvo, taki so tvoji duševni pastirji, taki

nasledniki svetih apostoljev in učencev Kristusov taki odgojevalci Tvoje mladine in tako je njih om katero rabijo proti Tebi!

Poljedelski pouk na ljudski šolah.

Najnovejši čas se je večkrat izrazila želja, bi se poučevalo v kmetijstvu tudi na ljudskih šolah. Sledče vrste naj nam povedo, kako se vrši isti Francoskem.

Po postavi od 16. junija leta 1879. se je kmetijski pouk organiziral v vsakem departementu ob enem tudi v vsaki občini.

V departementih poučujejo potovalni učitelji, v sameznih občinah pa učitelji, ki so bili poprej učiteljišču sami učenci prvih.

Vsi voditelji, ki so si stavili nalog, da se vpelje poljedelski pouk tudi na ljudskih šolah, so bili sled glede smotra tega pouka. Ta pa je povzdiga kmetijstvo s tem pa bi se doseglo, da bi ljudje ponehali s šolah iz dežele v mesto, kakor je bilo to prej v načrtu. Le v tem so se križala mnenja, kaj ravno, in kolikor se naj poučuje. Konečno so se vendar združili tudi v tej točki in predložili tale učni načrt:

Poljedelski pouk se naj vpelje na ljudski šolah zadnjih dveh letnikih. Isti naj bi se oziral bolj na razumnost učencevo, kakor na njegov pomnež. Učencem naj bi se razložila strokovna stran novodobnega poljedelstva, kajti isto si morejo pridobiti le na ljudskih šolah. Kako se to ali ono delo praktično opravi, kratko vse, kar kmet zna boljše, kakor pa ljudski učitelji, vse to naj bi se ne poučevalo na ljudski šoli.

Sola naj bi se zadovoljila s tem, da učenci se kajti uvede v umno kmetijstvo ter da mu vzbudijo veselje do istega stanu, od kterege bo pozneje življenje. Učitelj naj vsakokrat pomisli, da je najboljši pričemec, vzbudit komu veselje do kakega dela tudi, da se mu isto tako razloži, da ga popolnoma umeje.

Naloga učiteljeva naj bi bila, da vcepi otroci že zgodaj najvažnejše temeljne nauke o umnu, kmetijstvu, ter ga tako v sposobi, da pozneje pravilno lahko s pridom strokovne liste in sledi kmetijskim predavanjem.

V šoli naj bi se tudi vzbujala otrokom ljubezen do rojstne grude, ktero naj bi potem zmiraj radi in z veseljem obdelovali.

Na tak način bi se potem doseglo, da se kmeti otroci ohranijo domačiji.

Theoretično naj se poučuje v obliki pogovora in se pouk zmiraj naj naslanja na poljedelska deli, ki se ravno opravlja. V naravoslovju in fizični povtarja in razлага posebno tisto, kar se nanaša na poljedelstvo. Računski vzgledi naj se dajejo iz poljedelstva.

Praktični pouk pa obstoji iz pogostih izletov na posestva, ki so najboljše oskrbovana, in iz obdelovanja šolskega polja, ki je namenjeno za razlaganje raznih poljedelskih del.

Prečvalo naj bi se še nadalje o kolobarjenju, o menjanju semena, o važnosti listja za življenje rastlin, nadalje kako naj se pripravlja, sestavlja in rabi umetni gnoj itd.

Na vsak način pa je potrebno, da se strogo loči polje, na katerem naj bi se otrokom kazali poiskusi, in pa ono, na katerem se kaj dokazuje.

Velik pogrešek pa bi bil, če bi se šolski vrti porabljali za poizkus, to pa zato, ker so uspehi v istih zmiraj zelo negotovi.

Vzeti se morajo le taki sadeži in rabiti le taki umetni gnoj, o katerem se ve, da je njegov uspeh gotov; kdor bi drugače vavnal, bi vzbujal le dvom pri učencih.

Učenci se naj učijo razliko v sestavi tal, vpliv spodnjih plastij, hlevskega in pa umetnega gnoja; nadalje se naj poučujejo kolikega pomena je, ako se odbere pravo seme, pravo orodje, in kak razloček je med rabo slabega in dobrega orodja, opomnijo se naj tudi na koristne in škodljive žuželke in rastline ter na posamezne dobe razvoja kake rastline od nja koli pa do dozoritve. Polje za dokaze služi za to, da se otrokom pokaže, kako se rastline žive od rudinskih redilnih snovi, iz česa obstoji umetni gnoj in kako dobro vpliva i. t. d.

Učitelj naj nikakor ne zamudi pokazati ob koncu dokazovanj učencem ekonomične strani vprašanja s tem, da jim preračuni prednost, čisti dobiček zboljšane metode, recimo ravnanja s hlevskim gnojem in primerja istega z zgubo, ki jo povzroča nemarnost pri ravnanju z gnojem, ktera je našim kmetovalcem že prešla naravnost v kri.

Poljedelski pouk v ljudskih šolah bi brez praktičnih poizkusov ostal brez povoljnega uspeha. Iсти namreč učenca posebno mikajo in ga v globi v teoretične dokaze njegovega učitelja.

Mlad razum zapopade kak nauk veliko lažje, ako se mu isti predloži v konkretni obliki, ne pa v abstraktni obliki ustnega pouka. Teoretična predavanja naj se spopolni s tem, da se kaže zmiraj na reelna, vidna dejstva.

Naloga vseh vplivnih in treznomislečih faktorjev in poljedelcev bi bila torej ta, delovati na to, da se vpelje poljedelski pouk tudi v ljudskih šolah. Predno pa se zgodi to, je potreba, da se že na učiteljiščih pripravljajo bodoči učitelji za ta poklic. Poljedelstvo na učiteljiščih pa bi lahko poučevalo učiteljstvo poljedelskih šol ali pa potovalni učitelji. Posebno sposobni bi bili za to slednje imenovani, ker bi ti imeli potem v ljudskih učiteljih, ki so bili prej njih učenci, posebno zdatno podporo pri razširjanju poljedelske vede med ljudstvom. „Gospodarski glasnik.“

Iz deželnega in državnega zборa.

Deželni zbor zaprt.

Dosegli so, kar so hoteli, namreč slovenski kmečki zastopniki, v deželnem zboru! In kaj so hoteli? Preprečiti so hoteli vestno in pridno delo po-

slancev nemškega Štajerja, kojih želja je bila zares ljudstvu pomagati. Tako dolgo so bili slovenski kmečki poslanci pri svojem „delu,“ toraj pri obstrukciji (zoperstavljanju), da so zabranili vso delo. Deželna zbornica se je namreč vsled obstrukcije teh poštenjakov morala zpreti! Edino pri lovski novi postavi niso obstruirali slovenski poslanci. In ta postava se je tudi sprejela. Kolike važnosti je ta postava za kmete in kmečke občine, pokazali smo na drugem mestu.

In še več takih in enakih važnih postav se bi bilo sklenilo, ako bi bilo slovenskim poslancem za resno delo! A nekaj še je vredno, da omenimo. Proti koncu obstrukcije jeli so se slovenski poslanci sramovati svojega počenjanja, začela jih je pečti vest! A ne vseh slovenskih poslancev! Zanimivo je to, da so se od obstrukcije začeli najprvi vlečti isti slovenski poslanci, ki niso dohtari. Toraj že tem je bilo preveč!

Konečno so bili v ostri obstrukciji le dohtari! No, sedaj pa kmet že veš, kam pes tako moli, sedaj se ti vendar odprejo oči o obstrukciji sami, zakaj in komu na ljubo se je obstruiralo. Na posled je postala že tudi obstrukcija dohtarjev čisto mlačna in začeli so se z nemškimi poslanci pobotati. Izjavili so, da nehajo od obstrukcije, ako se predloži učnemu odseku deželnega odbora zopet ustanovitev slovenske viničarske šole na Spodnjem Štajerskem. Smešno zahtevanje, ko pa je, kako smo zadnjič dokazali na tem mestu že itak učni odsek deželnega odbora pritrtil, da se bode, ko bode potrebna tretja šola za gospodarstveni poduk na Štajerskem za to solo skrbelo, seveda ne po željah prvaških, da bi bila ta šola nekako vzgojevališče političnih hujškačev.

Državni zbor.

Kakor smo poročali, se je dne 17. t. m. odprla državna zbornica. Uboga Avstrija, zakaj v državni zbornici so se slišale zopet skoraj neverjetne reči. Nekteri poslanci so ostro napadali vlado, kako da je dovolila, da se je ustanovila v Insbruki, toraj v nemškem mestu, italijanska univerza, napadali so vlado, kako da se je moralо prigoditi, da se je pred očmi vlade zahrbitno umoril v Insbruku človek, kakor smo to zadnjič poročali. Pri tem je večina državne zbornice bila proti ministerskemu predsedniku Körberju. Iz napadov na njega se je sprevidelo, da so Körberjevi dnevi šteti in da mu ne bode nič več preostajalo, kakor ministerski prestol zapustiti. Napadala pa se je tudi avstrijska vladarska hiša in njeni udi. Teh napadov seveda ne moremo preobčiti, sploh pa so bili po našem mnenju pretirani in nikakor ne na mestu.

Vojska med Rusi in Japonci.

Port Artur.

Nasproti Port Arturja leži kitajsko mesto Tšifu. To mesto je takorekoč fabrika vseh laži, ki se posiljajo glede Port Arturja med svet. V tem mestu bivajo namreč agenti velikih bors, kateri razpošiljajo

med svet zdaj Rusom in zopet potem Japoncem ugodna poročila o bitkah pred Port Arturjem. Uradnih, toraj verjetnih poročil imamo, kako malo. Iz teh poročil se sprevidi, da Rusi ne bodejo mogli delj časa trdnjave braniti, kakor k večjemu do konca prihodnjega meseca, čeprav še se Japonci niso polastili nobene večje utrdbi Port Arturja z naskokom. Zgubili so do sedaj pri teh poskusih najmanje 50 tisoč svojih ljudi. Dobili pa bodejo trdnjavno v roke, ker so konečno junaški branitelji Port Arturja seveda tudi ljudje, kajih zmožnosti imajo meje. V Port Arturju vladajo — in temu se ni čuditi — prav žalostne razmere. Mesto je enako razvalinam. Ves živež je skoraj že porabljeno. Čeprav se tu in tam posreči, da se vtihotapi v mesto kaka kitajska ladja z živežem, seveda to ne bodo obvarovali posadke, pred njeno najhujšo nezgodo, namreč pred gladom. Pred par dnevi se je pripeljala ruska torpedovka izpred Port Arturja v Tšifu. Kakor se poroča, je imela s seboj pismo, s katerim prosi general Stössel, junaški poveljnik Port Arturja, od vlade v Petersburgu navodila, kar mu je storiti, ali bi se naj udal, ali bi naj branil trdnjavno še nadalje. Kakor se poroča, zapustilo je luko pred Port Arturjem še več ruskih ladij, ker baje ne stražijo pred luko vse japonske ladje. Te se baje pripravljajo na boj z baltiškim brodovjem.

V Mandžuriji

se približujeva sovražnika vedno bolj eden drugemu. Ravno, ko to pišemo, pričel se je najbrž že odločilen boj. Rusi so začeli napadati Japonce, toda vsi napadi so bili do sedaj odbiti. Japonci pa ne zasledujejo sovražnika, ker nočejo svojih utrdb zapustiti. V prihodnjih dneh že bode najbrž javil brzojav, da se bije tam na dalnjem vztoku odločilna bitka pri Mukdenu. Kdor bode zmagal, to se seveda ne more znati, gotovo pa bode moralo umreti v kratkem strašansko veliko Rusov in Jponcev na bojišču v Mandžuriji.

Slika iz boja.

Kakor se poroča iz bojev pred Port Arturjem padla je dne 15. t. m. pred obzidjem ogromna množica Jponcev in Rusov, tako, da so bili vsi jarki pred utrdbo napolnjeni z mrtvimi. Kar naenkrat pridrvi cela tolpa iztradenih kitajskih psov iz Port Arturja in začne še topla trupla mrtvih vojakov na grozoviti način razmesariti. Prestrašeni od tega grozrega prizora nehali so japonski in ruski vojaki streljati na en drugačja in so, ne meneč se za medsebojni boj hiteli braniti mrtvih tovarišev. Še le, ko so postreljali in ubili večino psov, začel se je iz nova boj med vojaki, ki pa tokrat ni trajal dolgo in tudi ni bil tako ljut, kakor pred strašanskim, gori opisanim prizorom.

Spodnještajerske novice.

Umrl je dne 5. t. m. gospodar Franc Podgoršek, posestnik in gostilničar v Laškem Trgu. Mož je bil vrl naprednjak in v obče spoštovan poštenjak od pet

do glave, radi tega tudi jako priljubljen in član. Naj v miru počiva!

Umrla je dne 12. t. m. pri Sv. Petru pri Celju mati deželnega poslanca in veleposestnika g. J. Lenko, gospa Ana Lenko, v visoki starosti. Pogreb, katerega se je udeležila ogromna množica ljudi, se je vršil dne 15. t. m. Blaga pokojnica, katera je sicer na tihoma podpirala kaj rada siromake, naj v miru počiva!

Ljutomerska nemška šola vedno bolj napreduje. Toliko učencev, kakor jih ima v tem šolskem letu še dosedaj ni imela. Najhujše hujskarije proti temu zavodu od strani prvaških in klerikalnih tepcev so bile brez uspeha. V zadnjem času se je šola moralata za eno učno sobo povekšati. Šolo obiskuje tudi mnogo slovenskih otrokov. Dobro tako! Slovensko ljestvo, uči se drugačja deželnega jezika, saj vidiš, da ga znajo tvoji prvaki tudi prav izvrstno, čeprav branijo tebi ta jezik. Bog daj, da bi še dobili drugi kraji na Spodnjem Štajerskem nemške šole, da potem ne bi bilo treba pošiljati slovenskim kmetom svoje dece v tuje kraje, v katerih naj bi se naučila drugega deželnega jezika!

Samomor vpričo žandarja. Neki Maks Znidarsič, star 19 let, doma iz Krajskega, ki je bil komi potem agent, se je klatil v zadnjih mesecih brez službe po Štajerskem, Hrvaškem in Kranjskem. Med tem časom je živel od tatvin in goljufij. V Mozirju in v Ljubnu je celo ulomil. Seveda so ga žandarmi in policiji pridno zasledovali in iskali. Dne 12. t. m. nazzanila je v Mozirju neka natakarica tamoznjim žandarmom, da se klati nek mladi mož po Mozirju, o katerem ona misli, da je najbrž Znidarsič. Žandarski vodja Kosar ga je šel takoj iskat. Ko ga je najšel mu je naročil, da bi šel z njim. Znidarsič (bil je namreč zares on) pa potegne bliskoma iz žepa revolver in se ustrelji v glavo. Bil je takoj mrtev. Prnjem so najšli njegov krstni list, njegovo domovnico in več pisem z njegovim naslovom, potem novo srebrno uro, novo težko zlato verižico, tri zlate prstane in staro usnjato mošnjo. Te zadnje reči bile so pred kratkim pri ulomu v Ljubnem ukradene. Posestnik Janološek je spoznal v mrtvem istega človeka, kateri mu je pred kratkim ukradel 180 kron.

Iz pred porotnega sodišča. Pred porotnim sodiščem v Mariboru imel se je dne 14. t. m. zagovarjati neki Florijan Saban, doma iz Sladke gore v mariborskem okraju. Saban, kateri je bil že petkrat kaznovan radi hudodelstva tatvine, je bil obdolžen posilstva, ropa, hudodelstva poneverjenja in poskušenega hudodelstva tatvine. Saban je napadel neko žensko, katera je gnala iz ptujskega sejma kravo proti domu. Saban je hotel to žensko posiliti. Ker se mu ni posrečilo, prisilil jo je, da mu je morala dati ves denar, kar ga je imela pri sebi. Nadalje je obdolžen Saban, da je poneveril 140 kron denarja, kateri denar je dobil za izročene mu 4 teleta. Ravno tako se mu je dokazalo, da se je vtihotapil v stanovanje svojega nekdajnega gospodarja J. R. v Rottenbergu. Sabana so spoznali porotniki kot krivega in sodnija

ga je obsodila v 8 letno težko ječo, poostreno vsaki mesec po enkrat s postom. — — Dne 15. t. m. je stal pred porotniki, neki Alojz Marčič iz Rogače (Rogeis), obdolžen uboja. Dne 24. julija t. l. sta se sprla Marčič in neki Janez Kreitner, posestniški sin iz Rogače, ker Marčič ni hotel Kreitnerju povrniti denarja, katerega je Kreitner izdal za eno osminko žganja. Marčič je zvečer počakal Kreitnerja in ga udaril parkrat z drogom po glavi. Kreitner je bil takoj mrtev. Marčič, kateri je pred porotniki trdil, da ni kriv, čeprav je poprej preiskovalnemu sodniku zločin obstal, je bil na podlagi izpovedb prič od porotnikov spoznan kot krivega. In je dobil 6 let težke ječe, poostrene s postom po enkrat v vsakem mesecu. Ko se mu je obsodba naznanila, rekel je samo besede: „Eno maličko je cveč (preveč) strafa!“ — Dne 16. t. m. je sedel na obtožni klopi neki Franc Pivec iz Leitersberga, obdolžen uboja. Pivec, kateri je že bil svoj čas kaznovan radi težke telesne poškodbe, radi javnega nasilstva in drugih prestopkov, popival je dne 2. oktobra v neki krčmi v bližini Maribora. Na poti proti domu srečal je pozno v noči več obrtnikov, ki so prišli iz neke druge krčme med njimi tudi Janeza Felzer, čevljarja iz Potschgaua. Prišlo je do prepira in konečno do pretepa. Po pretepu je bežal Felzer iz pota na travnik, Pivec pa za njim. Tam sta se zopet popadla in Pivec je z drogom Felzerja tako pretepal, da je ta na mestu obležal mrtev. Pivec se zagovarja s silobrambo. Porotniki pa so razsodili, da je kriv uboja, na kar je bil obsojen Pivec v šestletno težko ječo. — — 17. dne novembra so sodili porotniki zopet ubijalca. Dne 17. oktobra tega leta sta se sprla v Rihterovih posestnik Heritz Franc in njegov hlapec 26 letni, že večkrat kaznovani Ferdinand Müller radi par čevljev. Heritz je dal v teku prepira Müllerju zaušnico, na kar ga je ta dregnil, kakor se je sodnijsko dokazalo 23 krat z nožem. Heritz je kmalu na to umrl. Porotniki so potrdili vprašanje radi uboja in Müller je bil obsojen v sedemletno težko ječo. — Tako po tej obravnavi stal je pred porotniki 20 letni bajtarjev sin Jožef Krainc iz Sovjaka obdolžen tudi uboja. Krajnc je napadel v noči od dne 16. do 17. oktobra pri ponočevanju nekega Vincenca Tašnerja, tudi bajtarjevega sina iz Sovjaka. Udaril ga je z drogom po glavi in Tašner je vsled tega udarca še v isti noči umrl. Krajnc se zagovarja, da ga je Tašner napadel, da je bil toraj on (Krajnc) primoran se braniti. Krajnc je dobil, ker so porotniki spoznali, da je samo prekoračil mejo silobrambe 5 mescev ječe. — Majcen, ravno tako Šegula in Muršec bili so obsojeni k smrti na vislicah. (Daljne obravnave priobčimo prihodnjič.)

Leskovški konzum. Leskovški konzum je sodnja sprla in ga — zapečatila. Ubogi leskovški konzunarji! In vendar še se najdejo kmetje, ki slepo leže na klerikalne limanice, katerim je ime konzum.

Župnik Pajtler od sv. Ruperta v Slov. gor., ki nam je znan iz pesmice v zadnjem listu, kot velik agitator pri občinskih volitvah, ima še druge

prav — „krščansko“ duhovske lastnosti. Dragi nam bralci, danes vam hočemo razzložiti kako zna on tolažiti žalostne. V njegovi fari se je ustrelil neki mlad mož dne 11. t. m. Ta mož pa je prišel še le dne 27. julija t. l. iz norišnice! Toraj gotovo ni bil pri zdravi pameti, ko si je vzel življenje. Kmalu po smrti pride ves obupan in žalosten oče samomorilca k župniku Patlerju iskat tolažbe. Pajtlerjeva tolažba se je tako glasila: „Vidiš, to je sad „Štajerca“, to je sad ptujskega župana Orniga! Idi h kramarjem po tolažbo, idi k „Štajercu“ in med potom pomisli, kaj je narobe prav.“ Oče je postal na to še bolj žalosten in je pripomnil ves potrt, da se mu čudno zdi, da bi bil „Štajerc“ kriv samomora blaznega sina, ker ve in čita, da se prigodijo taki žalostni slučaji tudi v takih krajinah, kamor „Štajerc“ ne zahaja, posebno v velikih mestih, in v drugih deželah, kjer „Štajerca“ niti ne morejo čitati, ker ne znajo slovenski! Nato je Pajtler zakričal! „Marš proč! Marš, marš!“ in je žalujočega očeta nagnal, kakor psa od sebe! Žalostno, toda resnično! Kaj porečejo k temu prezvišeni, milostljivi knez in škop v Mariboru, oni, ki tako ljubijo siromake, oni, ki zabranijo marsikatero solzo, oni, ki so zaupanje vseh žalujočih. Gledete trditve, da bi bil naš list kriv samomora, opozarjamamo naše bralce na naš uvodni članek: „Smrdljivo orožje.“

Proti uredniku takozvanega „Slovenskega Stajerca“, sta vložila pred kratkim mestni urad v Ptuj in župan mesta Ptuja g. Ornig tožbo radi ražaljenja časti. O obravnavi poročamo svoj čas.

Gimnazijec goljuf. J. Kociper, učenec štirtega razreda gimnazije in sin nekega ptujskega Slovenca si je naročil iz Graca bicikel in sicer motor, toraj tak, ki ga žene ogenj. Naročil pa ga ni na svoje ime, temveč na ime nekega družega. Ker ni imel denarja, da bi ga plačal, in ker mu brezplačno fabrikantni hotel bicikelna poslati, hotel si je z golufijo pridobiti zaželeno stvar. Oče Kociperjev, v obče pošten človek, stanuje v hramu ptujske posojilnice. Toraj zanikernemu gimnaziju ni bilo težko pridobiti si z zvijačo stambilije (pečat, Siegel) ptujske posojilnice. Goljufati pa je hotel s pomočjo te stambilije pošto. Zasukal je namreč nekaj nikalnastega denarja v papir, zapisal na njega besede „500 kron v zlatu“ in pritisnil na ta zabožek pečat posojilnice. Tako je oddal 1500 „kron“ na mariborski pošti. Na pošti so brez suma denar sprejeli. Zvečer pri računah pa so prišli goljufiji na sled in kmalu pozneje je imela ptujska policija ptička pod ključem. Enaki zločin toda brez posojilničnega pečata, je bil poskusil že preje na ptujski pošti. Ker se mu tukaj ni posrečilo skusil je svojo srečo, kakor povedano v Mariboru.

Otrok je zgorel. Dne 15. t. m. je zobačila neka Maria Cvin blizu Ponkve v hosti listje. Pri sebi je imela svojo 5 letno hčérko. Ker je bilo mrzlo, zakurila, si je ogenj. Cvin se je odstranila v gozd a otrok je ostal pri ognju. Otrok se je začel z ognjem igrati. Pri tem se mu je zanetilo oblačilo. Otrok je začel bežati in zvati na pomoč. Ko mu je mati priletelna na pomoč bil je že popolnoma obžgan in je kmalu

na to umrl. Seveda še bode mati kaznovana, ker je pustila lahkomišelno svojega otroka samega pri ognju.

Večim dopisnikom. Prosimo berite pisma uredništva.

Koroške novice.

Napad na žendarma. Na sejmu v Grebinju je prišlo dne 30. p. m. ob polnoči na nekem plesiču do pretepa. Žendarmerijski vodja Miheuc hotel je pretep zabraniti, a razburjeni fantalini so se na njega postavili, ga razorožili ter ga iz gostilne vrgli na cesto. Zunaj pa je udaril neki Rebernik žendarma s 7 in pol kilo težkim drogom po glavi in ga težko poškodoval. Fantje, ogibljite se pijančevanja in pretepor!

Zopet dva otroka zgorela. V Föbingu, občina Pisweg se je pripetila dne 9. t. m. velika nesreča. Hiša nekega Franca Majerja je začela okoli poldneva goreti. Pri tem požaru prišle ste ob življenje dve deklici, ena šest, druga pa dve leti stara. Manjšo deklico so sicer sosedji rešili iz ognja, a bilo je že prepozno. Vsled opeklina je kmalu potem umrla. Starejšo so našli vso zgoreto še komaj drugi dan pod razvalinami upepeljenega poslopja. Ogenj sta zanetila dva še ne šestletna dečka, ki sta igrala z užigalicami.

Umor in samomor. V Podkloštru (Arnoldstein) je živel 22 letni komij Leopold Komposch z ženo svojega brata in šefa (gospodarja) Jožefom Komposcha v vednem prepiru. V soboto dne 12. novembra ob 5 uri zvečer sta se v gornjem nadstropju Komposchevega hrama zopet do hudega sprla. V preteklu prepira potegne komij iz žepa revolfer ter ustrelil ž njim na mlado ženo. Ta se je zgrudila takoj mrtva na tla. Krogla jo je zadela v srce. Nato je ustrelil komij dvakrat na samega sebe. Prva krogla se je odbila na gumbi (knofu) srajce, druga mu je prodrla v možgane, tako, da je bil tudi on na mestu mrtev.

Nevaren človek. Pred par dnevi je hotel na staciji v Podkloštru prenočiti neki mož, ki se je izpustil še le pred kratkim iz kaznilnice. Ko ga je ponočni čuvaj zbudil, dobil je zato od njega zaušnico. Nato so prileteli drugi železniški delavci svojemu tovarišu na pomoč, a razburjen, nevaren človek potegnil je iz žepa nož in začel ž njim mahati okoli sebe. Nato je odbežal v urad štacije. Obvestili so se o tem dogodku takoj žendarji in ti so odpeljali na nekem železničkem vozičku nevarnega človeka v zapor, ker ni hotel nikakor iti sam zopet pod ključ.

Živinska kuga na Koroškem. Kakor se javlja iz Koroškega, pojavila se je tam zopet živinska kuga, povzročena s tem, da je neki krčmar iz dobičkažljnosti ne meneč se za slabe posledice s prodajo ogrske živine zavlačil kugo na Koroško. Sedaj se bode zopet treba braniti koroškim živinorejcem proti tej nezgodbi. To se pa najlože zgodi, ako se zabrani razširjatev te bolezni. Koroški kmetje, naznanite takoj, ko opazite pri goveji živini, pri ovcah, kozah

ali svinjah sumljive bolezni, to vašemu občinskemu uradu, ali pa okrajnemu glavarstvu. Živinska kuga, ki se je na Koroškem pojavila, spozna se najlože na tem, da ima živina izvanredno vroče gobce, da se pokažejo na gobcih ali pa na koži ob parklih mizolci. Kdor tako bolezen svojega živinčeta zakriva ali hoče zatajiti se bode ostro kaznoval, ker ne škoduje s tem samo sebi, temveč vsem živinorejcem dotičnega kraja, da cele dežele!

Dopisi.

Sv. Juri ob Ščavnici. Izid naših občinskih volitev je bil tak, kakor ga je želel naš župnik. Sedaj pa dragi „Štajerc“ že veš kako se je tudi pri nas delala ljudska volja. Župnik je pobiral pri vdovah pooblastila, da je bilo joj! To je morda tista tolažba vdov, ki se od duhovnika zahteva? Tudi naš slikar je bil jako „delaven“! Obljubil je vsakomur, kateri mu cesar dolguje, da ga bode tožil, ako ne bode volil ž njim, seveda po farškem geslu. — Tužna nam majka! Pa jaz upam, da doživimo mi naprednjaki še enkrat občinske volitve. Potem bode znabiti bolj jasno v našem lepem kraju, v katerem se vlačijo sedaj temne, klerikalne megle.

Kmet, naprednjak.

Iz Vidma ob Savi. Dne 28. oktobra so imeli naši črni bratci jako vroč dan. Vršile so se namreč pri nas občinske volitve. Naš župan Bann in njegov adjutant deželnji in državni poslanec Žičkar, potem naš kaplan in naš vsegamogočni gospod organist Starc so nam hoteli po vsej sili vriniti klerikalcke v občinski odbor. Organist je lazil od enega hriba do družega in nosil listeke, na katerih je bilo napisano, koga da bi morali mi volilci voliti. Kaplan se je vozil par dni pred volitvo v Brežice in tam je zares vlovil par lačnih in žejnih Brežčanov, kateri so prodali svoje prepričanje za kaplanove groše. Toda ves klerikalni napor je bil zastonj! Samo štiri farške privržence so dobili. Mi naprednjaki pa smo zvili 14 poštenih, neustrašenih možev! Seveda je imela tudi farovška Micka na dan volitve mnogo opraviti. Bilo ji je treba pripravljati za volilce — obeda! Tako se dela ljudska volja, a pri nas se njim ni posrečilo niti ne županu Bannu, ne Žičkarju, ne kaplanu, ne organistu, tudi ne farovški Micki!

Napredni volilci.

Iz Cezanjevec pri Ljutomeru. Dne 12. tega meseca na večer se je zabavljalo več gostov v Kozinovi gostilni na Kamenščaku. Med temi sta bila navzoča tudi sokol R. Vuk, pisač Karlekove pisarne v Ljutomeru in sokol France Schneider, naš nadučitelj. Naenkrat sta se pa sprla sokola Vuk in Schneider, ker je sokol Vuk hajlal! Konec tega žalenja je bil, da je Vuk Saboleka pograbil in iz sobe na stezo bacnil. Naš sokol je lično društvo, kaj ne? Očka Repič, še ga pijema en frakelc? —

Iz Frama. Gospodu učitelju Vodoscheku v Framu radi potrdimo, da on ni v nikakoršni dotiki z dopisom, priohčenim v številki 22. našega lista. Dopis z

lovom „Iz Frama in okolice“ smo dobili od nekega dobrega prijatelja gospoda župnika. Podpisani je dopis od večih kmetov iz Frama, Ježenc in ja.

Iz središke okolice. Ljubi „Štajerc“, dovoli da ti povem par zanimivosti o dveh župnih v tem okraju. Prvi je to mogočni naš oče župan Jane Zabavnik. Mož je hud nasprotnik naprednjaka a „Štajerc“ pa mu je seveda trn v peti. Zabavnik le mirno, drugače bodem naznanil kako žaluje ki 60 letni vdovec, z 20letno mladenko po svoji komaj umrli ženi! — Župan Žinko iz Središča Zabavnik sta med drugim tudi izrazila, da nočeta dejemati uradnega lista, ako se ne bode odstranili „Štajerc“ od tiskarja tega lista. Radoveden sem, bode zares uradni list ali „Štajerc“ prinehal izdati v Ptiju na mogočno željo teh mogočnih dveh panov. Znabiti pa si premislijo volilci v prihodnjič si izvolijo druge župane, tako da bodo še doljali od sihmal oba lista iz Ptuja. Središčan. pomba uredništva: Za uradni list ne vemo, kar se tiče „Štajerca“, lahko povete „mogočima župama“, da bodo in sicer že v kratkem izdajali š list vsaki teden, tiskal pa ga bodo gotovo vedno š tiskar, ne meneč se za vse klerikalne želje, vseh erikalnih županov na Spodnjem Štajerskem.)

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Dragi „Štajerc“, niti ne veš, kake prijatelje imaš. Danes te hočem pozoriti na tvojega največjega „prijatelja“ župnika dravca. Zadnjič se je ta gospod na primer izrazil pri nekemu izmed svojih faranov dobesedno tako: „Če vi veste, kteri ima „Štajerca“, potem ga ztrgajte!“ — Ali je to dovoljeno? Ali zares sme gospod v črni suknji tako postopati z nami? Jaz mislim, da bi bilo boljše za župnika, ako bi se brijal za svoja cerkvena opravila in za molitve, kakor da nas naprednjake žali. Zadravec, beri si tvoje klerikalne liste sam, „Štajerc“ pa nam pusti priatu.

Naprednjak.

Pomba uredništva: Vedite, da je lansko leto dobil tudi klerikalček tri dni zapora, ker je iztrgal nekemu naročniku „Štajerca.“ Pazite na dravca, potem se bodo gotovo dalo poskrbeti za to, da se župniku dokaže, da smo pred postavo vši naki! Tudi župniki so že sedeli!

Črešnice nad Vojnikom. Sv. misijon iz župnik Ogrizek. Ni še dolgo od tega, kar je bil v Črešnicah misijon a že zopet je čutil slavni župnik Ogrizek v tem neobhodno potrebo obhajati misijon. Dne 30. sept. potem 1. in 2. oktobra nas je zopet obiskal nek misijonar. In tokrat samo eden! Sicer jih navadno pride po več, pa kakor se nam zdi, sprevideli so celjski misijonarji, da prepogosti misijoni niso potrebni, posebno ne za tako poštene farane, kakor so pri nas! A vendar so izpolnili Ogrizeku voljo, njemu, ki se hoče s tem očistiti, se povzdigniti ter napram svojim višjim pokazati, kako vroče bije njegovo srce za blagor izročenih mu dušic. Toda jaz mislim, da bi veliko več koristil z vzornimi izgledi in s pravim, duhovniškim življenjem! Kako, da se župnik

toli poteguje za misijone? Vsaki misijon tudi župniku nese! Saj se vse poplača s cerkvenim denarjem. K temu se še je pobiral po fari denar, zbirale so se jestvine, navrh še drugi — prostovoljni darovi. To pa ravno letos, ko trgatev pri nas ni ničesar veljala. O, vi ubogi kmečki žulji! Da, da, geslo ostane vedno isto! Kmet, daj in molči in povej, kaj si grešil! — Po mojem mnenju bi pač bilo treba, da bi se tisti vestno spovedal in obudil kes in grivingo o svojih grehih, ki je celo faro hudo obdolžil, navrh ji še pa povzročil velikansko škodo. Najbrž sledi iz zopetnega misijona, da spoved domačega duhovnika ali ne zadoštuje, ali pa ni ljudem všečna. Ako toraj župnik Ogrizek povdarja, da se človek tujemu spovedniku ložje izpove, tedaj je pa tako vse v lepem redu, a za njega samega to ni prekrasno spričevalo. Aha, zdaj pa že vem, zakaj se Ogrizek vedno pritožuje, da farmani ravno k njemu ne zahajajo k spovedi. Kar se tiče sv. misijona, nam je bil sam ob sebi zares nekako po volji. Črešničani so vsaj zopet enkrat slišali zanimive pridige, koje že od tistega časa težko pogrešajo, kar je č. g. župnik Kos od njih odišel, Kos, vzoren župnik, katerega Črešničani ne morejo pozabiti. Dež za solncem mora biti, zato je prišla za Črešničane po veselih, svitlih dneh — burja! Samo po strani omenim, da ima Ogrizek še povrh pri vsaki malenkosti svoj nos zraven, a kadar pa bi bilo treba možato nastopiti in pravico kmetov dokazati, tedaj se pa skrije ta vrli gospod s svojim enakomislečim župnom za farško peč, ter prepusti važne stvari britki usodi. A vendar hoče biti pri občinskih volitvah vedno prvi izvoljen v odbor. Poprej vsega tega ni bilo, ker so bili njegovi predniki samo le dušni pastirji, nikakor pa ne posvetnjaki. Bog daj Črešničanom zopet boljše, svitle dneve!

M.

Razne stvari.

Ogrskemu državnemu zboru je javil ministerski predsednik, da bodojo od sihmal tudi ogrski domobranci (honved) imeli svojo artilerijo. Seveda smatra opozicija ogrske zbornice to določbo kot svojo zaslugo. Zopet dokaz, da se dovoli Ogrum vse, a vendar ne dovolijo Ogori nam skoraj ničesar.

Nova lovska postava. Kakor smo zadnjič poročali, sprejela se je dne 10. t. m. v deželnini zbornici nova lovska postava. Kaka pa je nova lovska postava? Najprvič je važna njena določba, da so doble občine pravico, da smejo tudi nekaj govoriti glede oddaje lova. Od sihmal določi lahko vsaka občina sama, kaj se ima z lovom zgoditi. Ali pusti občina lov licitirati, kakor se je to do sedaj zgodilo, ali pa ga obdrži sama za sebe. Ako občina obdrži lov za sebe, potem mora eden mož iz občine kot zvedenec celi lov nadzorovati in vse lovske zadeve voditi. V tem slučaju lahko pusti občina divjačino postreljati ali pa jo tudi lahko varuje. Nadalje določuje nova lovska postava tudi to, da ima občina pravico dati svoj lov lastnoročno v najem. V tem slučaju določi občina visokost najemnine sama. Potem takem ob-

čina lahko da svoj lov, komur hoče v najem. Od sihmal toraj ne bode najemnik lova tisti, ki plača par goldinarjev več, temveč tisti, kateri je občini po volji, čeprav bi morda manje plačal za lov. Nadalje se je sprejela v novo lovsko postavo določba, da lahko pusti politična oblast vsakemu tistem posestniku, kateri je zaredil na svojem lovnu preveč divjačine, to divjačino postreljati in sicer na stroške posestnika. Jako važna je tudi sledeča določba. Vsem tistim posestnikom, kateri imajo vsled svojega velikega posestva po postavi lastno lovsko pravico (kakor grajščaki itd.) ni več dovoljeno, da bi povikšali svoj lov z nakupom kmečkih posestev. Ako toraj tak posestnik nakupi kmečke posestva, da bi si razširil s tem svoj lov, se mu lahko lov na teh nakupljenih posestvih zabrani. To so najvažnejše določbe nove lovskih postav, katera pa še se mora seveda poprej, ko se smejo občine po njej ravnati, sankcionirati (potrditi) od cesarja.

Kaj se vse obsodi. V Blankenburgu na Nemškem je pri neki cerkveni slavnosti imela slavnosten govor neka jako pobožna gospa. Ko je končala svoj govor je vskliknila: „Toraj pa zakličimo vsi: Živijo gospod Bog! Živijo, Živijo!“ Sodišče je priznalo gospoj 10 mark globe, ker gospa sicer ni imela namena razžaliti vere, toda vendar je povzročila javno pohujšanje.

Uredništvo „Štajerca“ v Ptiju. Sklicevaje se na § 19. tisk. zakona zahtevam, da gledè na popravek gosp. Franjo Kobenter, župana v št. Jakobu v Rožu, priobčen v Vašem listu št. 19 z dne 18. septembra t. l. v oddelku „dopisi“ pod zglavljem „Iz Gornje Radgone“, na zakonit način objavite nastopen popravek:

Ni res, da ste od mene prejeli popravek, kateri se glasi:

1. Ni res, da bi bil volilski imenik tako sestavljen, da postavnim predpisom ni odgovarjal, in ni res, da bi bila volitev z dne 28. januvarja razveljavljena, ker bi bil imenik volilcev pomanjkljivo sestavljen, res je pa, da je bila volitev razveljavljena samo zaradi tega, ker je bil volilni imenik na razpolago volilcem samo uradne dni.

2. Ni res, da je morala politična oblast že drugič način postopanja pri volitvah ostro zavrniti, ker je bil volilski imenik tako sestavljen, da postavnim predpisom ni odgovarjal; res je pa, da volitev v drugič sploh še ni bila razpisana, in res je le, da so se nekateri pritožili zaradi imenika na okrajno glavarstvo v Beljaku, a je okrajno glavarstvo njihovo pritožbo zavrnilo z odlokom z dne 8. avgusta 1904 pod štev. 22210 kot neopravičeno.

3. Ni res, da bi se bili razglasili prilepili na take kraje, kamor le redkoma kak človek pride, ali pa morebiti nigdar, res je pa, da je bil en razglas nabit na občinski deski, razven tega pa še drug na javnem prostoru pri župnijski cerkvi v Podgorju. Tudi ni res, da se je pribilo volilno oznanilo v Podrožcici na straniščna vrata nekega delavca; nasprotno je resnica, da občinski predstojnik še sploh nikdar

ni zaukazal pribiti volilni razglas na kateremkoli mestu v Podrožcici.

4. Ni res, da bi se ne bilo poskrbelo, da bi se vožnje pri zgradbi železnice domačinom prepustile; res je pa, da so dobili domačini dovolj dela, in da je občina zastopala koristi domačinov pri deželnem vladnem svetniku, g. Schusterju, pri bivšem deželnem predsedniku, pl. Freydeneggu in pri železniškem ministru Witteku.

5. Slednjič ni res, da si je občinski predstojnik pri tej priliki lepega denarja zaslужil, drugi pa so morali in še morajo skozi prste gledati, ampak res je, da so vsi vozniki v njih popolno zadovoljnost plačani. Št. Jakob v Rožu, dne 27. avgusta 1904. Franjo Kobenter, župan.

Nasprotno je resnično, da Vam jaz tega popravka nisem poslal.

Št. Jakob v Rožu, dne 30. septembra 1904.

Matej Ražun, župnik.

V Savo je skočila dne 13. t. m. 50 let stara krčmarica Johanna Končan iz Krškega na Kranjskem. Potegnili so jo sicer iz vode, toda bilo je prepozno, ker je bila že mrtva. Končan je bila že delj časa otožna in se je poskusila že dvakrat umoriti.

Porotno obravnavo o morilcu in roparju Majcennu, ki je bil sojen dne 18. in 19. t. m. potem obravnavo o morilcih Šegula in Muršec iz Dornove, priobčimo prihodnjič.

Pri občinskih volitvah v Gracu in sicer v tretjem volilnem razredu so zmagali socijalni-demokrati. Od 1. januarja 1905 bode v Gracu na mestu 9 socijalnih demokratov 14.

Grozen umor. Na zverinski način je umorila neka kmetica v Döbersbergu, po imenu Bašner svojo 78 let staro mater. Zročno sekiro je odsekala materi glavo, eno roko in eno nogo. Potem je morilka potrosila strašno razmesarjeno truplo z moko (melo), pokleknila k mrtvi materi in začela moliti. Ko so prišli domači iz cerkve jim je pokazala umorjeno mater, rekoč: „Hudiča sem ubila.“ Vzrok umora je bila brez dvombe verska blaznost.

Besneti je začel. Kakor se piše iz Krakove je začel v tamošnji kaznilnici v noči od 12. na 13. t. m. besneti neki Sobel, kateri je bil radi umora v mesecu juniju tega leta obsojen k smerti na vislicah. Nesrečni zločinec se je po noči kar na enkrat zdramil in začel po sobi razbijati pohištvo, tako, da je vso razbil. Trije drugi jetniki so gledali z velikim strahom počenjanje blaznega kaznjanca, še le ko so prileteli pazniki, posrečilo se je vsem, da so nesrečneža, ki je zgubil pamet vsled strahu pred smrtno, zvezali in odpeljali v norišnico.

Za predsednika združenih držav v Severni Ameriki je bil z veliko večino izvoljen zopet dosedajni predsednik Roosevelt. Dobil je 325 glasov volilnih mož, njegov nasprotnik demokrat Parker 151. Število volilcev, ki so volili volilne može je znašalo 44 milijonov med temi 200 tisoč žensk. Za agitacijo so se izdale ogromne svote. Kakor se trdi je stala agitacija pri izvolitvi Mak Kinleya (enega iz med

nkoli prejšnjih predsednikov) čez 100 milijonov krov. Ogomne svote požere organizacija. Največ denarja pa se seveda porabi za agitacije, zakaj tisoče govornikov potuje več tednov po deželi in vsaki od teh se dobro plača. Naš cesar, kakor tudi nemški cesar sta poslala novoizvoljenemu predsedniku brzjavne častitke.

Sami nedolžni. Nekoč je obiskal cesar Jožef II. kaznilnico, v kateri je bilo zaprtih več kaznjencev. Cesarije vprašal vsakega, zakaj da je zaprt, žečeč temu ali drugemu zapor olajšati ali pa ga celo oprostiti. In vsak razven enega je rekel, da je popolnoma po nedolžnem pod ključem. Sedaj se obrne cesar h temu, ki se je spoznal za dolžnega in ga vpraša: „Kaj si storil?“ Kaznjene pogleda v prijazno obliče cesarja in reče: „Svitli cesar, v jezi sem udaril svojega nasprotnika in ta je obležal mrtev. Zares dolžen sem in radi tega sem tukaj, toda odpusti mi!“ — „In vi vsi drugi ste nedolžni?“ vpraša na to cesar zopet druge kaznjence. „Da nedolžni“ odgovorijo vsi! — No, potem pa je to zares strašno, reče cesar, „ta človek, ki je edini dolžen, naj se takoj izpusti, ker mi drugače pokvari te same nedolžne!“ In takoj so ga izpustili.

Cudna obsodba. V Hamburu (Nemčija) je pred kratkim stala pred porotnim sodiščem neka bivša babica (hebanka), z imenom Liza Wiese, roj. Berkefeld. Obsodili so jo zaradi peternega umora, zaradi zastrupljenja svojega moža, zaradi kuplerije svoje hčere, krive prisege in napeljevanja h krivi prisegi petkrat k smrti in na šest let v prisilno delavnico! Katero kazen bode le babura najprej nastopila?

Velikanski eksploziji. V Saint Marie na Nizozemskem (Holland) zletela je v zrak smodišnica (Pulverfabrik), pri čemer je bilo 13 vojakov ubitih, mnogo pa ranjenih. — V Sebastopolu na Krimu (južna Ruska) pa je razdjala eksplozija municijsko tovarno (Munitionsfabrik) ter je bilo pri tem ubitih 40 oseb.

Avstrijc — ameriški milijonar. V Novem Yorku v Severni Ameriki je nedavno umrl milijonar L. Fleischmann, lastnik prve ondotne „dunajske kavarne“. Pridobil si je več milijonov premoženja in sicer večinoma s dunajskim pecivom.

Gospodarstvene in gospodinjske stvari.

Kako se shranjuje zimsko sadje? Zimsko sadje, izvzemši sive rajnete, se mora poprej, ko se shrani za zimo pustiti par dni na zračnem a ne premrzlem prostoru, tako, da se izpuhti. Shramba za zimsko sadje se mora, poprej ko se sadje v njo spravi, dobro prezračiti. Potem naj se okna zaprejo in v shrambi naj se zažge žveplo in sicer naj se porabi en kubikmeter prostora približno 1 gram žvepla. Okna in vrata morajo biti po žvepljenju par dni zaprti. Še le na to naj se spravi sadje v shrambo.

Shramba ne sme biti premrzla, tako, da bi sadje zmrznilo, pa tudi ne pregorka. Shramba naj bo suha in temna. Sadje se ne sme en drugega dotikati, tudi se ne sme, kakor imajo nekateri navado, poprej ko se shrani obrisati. Vsaj vsakih 14 dni enkrat pregledi sadje ter odstrani, kar je gnjilega, ker se drugače okuži še zdravo sadje.

Ako je požrolo živinče žrebeltj spožnaš to na tem, da začne vsakokrat, ko je ženeš navzdol težko dihati. Ravno isto se zgodi po žretju. Živinčetu otečejo tudi žile na vratu. Kdor kaj tacega pri svojem živinčetu opazi, naj takoj pokliče živinozdravnika, kateri mu naj živinče do dobra preišče. Ako je spožnaš živinozdravnik, da je živinče zares požrolo žrebeltj ali kaj enacega, moraš je dati takoj mesarju ali pa je sam zaklati. Ako čakaš tako dolgo, da začnejo vrat, prsa in trebuh živinčetu otekati, potem je prepozno, da bi je prodal, ali porabil meso doma, ker je meso navadno že sprijeno in bi bilo zdravju škodljivo.

Da obvaruješ klobase plesnobe, namreč mesnate klobase, si jako lahko pomagaš. Vzemi na okrožnik (talir) nekoliko soli in polij to sol z vodo, toda samo toliko, da dobisi mešanico, ki ni preveč mokra a tudi ne presuha. S to mešanicu namaži klobase in jih obesi na zračni kraj. Ravno tako ti je ravnati, ako se je klobas že lotila plesnoba. To sredstvo lahko porabiš tudi pri drugem suhem mesu, kakor pri gnjatih (šunkah) itd.

Visoke jasli pri žrebetih. Gostokrat še najdeš na deželi, da se rabijo za žrebeta visoke jasli. To je jako napačno. S tem se namreč povzroči, da se hrbet žrebeta ki žre iz takih jaslih ne more takoj razviti, kakor se razvije pri žrebetu, ki ima krmo v nizkih jaslih. Nadalje še pri visokih jaslih žrebetu pade kaj lahko kaki smeti bodisi prah ali kaj družega v oko, kar se pri nizkih jaslih ne more zgoditi. Toraj proč z visokimi jaslami!

Smola in sreča siromaka.

Ko lani najlepše črešnja je cvela,
Se vetrič je rahel s cvetjem igral.
Tedaj se je smola moja začela,
Sem mislil si zadnjič, ko črešnje sem bral!

Spomladno je tedaj solnce sijalo,
Prijazno smehljal se ta lepi je svet,
Veselje je z lica se vsakega bralo,
A jaz pa sem šel se na solnčice gret.

Tam gledal sem cvetke, prekrasno duhteče,
Seveda nikake „nesreče“ sluteč,
Na enkrat mi nekaj na uho šepeče:
„Le spravi se raji v kočo na peč!“

A zvonki pa smeh je spremjal besede,
Zadel me očesa je milega žar,
Ko deklica krasna k meni se vsede,
Le glej ga si mislim, to božji je dar!

Zvečer mi nikakor ni bilo za spati,
Obračal sem v postelji celo se noč,
„Bolezni“ te čudne začel sem se batí,
Sem klical svetnike vse na pomoč!

Je vprašala mati me moja ljubeča,
Zakaj da po noči več mirno ne spim,
Potem pa smehljaje mi s prstom grozeča,
Je rekla mi to le: „Oženi se sin!“

Pred deklico stopim in z glasom tresočim
Goreč od ljubezni tako govorim:
„Za ženo mi bodi, s teboj se poročim,
Ker mirno drugače nigdar več ne spim!“

Je ona mi rekla, da hoče me vzeti,
A jaz pa neskončno srečen sem bil,
Cvetoči sem svet si želel objeti,
Sladkosti neznane iz ust sem jej pil!

V nedeljo po maši jo v farovž zavijem
„Ženiti se hočem častiti gosgod!“
A komaj te želje — popu odkrijem,
Je rekel mi jezno: „Pregrešni falot!“

„Kako se boš ženil?“, tako se je zdiral,
„Uboga ti para povrh naprednjak!“
Iz črnih pa bukev mi to je prebiral,
Da „žegna“ ne dà mi, ker sem siromak!

Na to me je sveta jeza prijela,
Sem župnika vprašal glasno tako:
„Je kuharca vaša vse žegne sprejela?
Jaz mislim to mlado — povejte mi to!“

Brez dnarja me nočete vi poročiti,
A vendar ljubezen veleva nam Bog,
Tako se pač m o r a število množiti
Brez „žegna“ spočetih, nedolžnih otrok!“

Seveda napodil je župnik srditi
Iz farovža hitro me v kočo domov.
Na to sem pa sklenil precej oditi,
Za dnarjem, sovražnim po svetu na lov.

V lotrijo sem znosil zasluzene groše,
Sem mislil da srečo si tamkaj vlovim,
Da merit cekine bom skoraj na koše,
Za ženo da dekle ljubljeno dobim.

Al' sreča na svetu je grozno lažnjiva,
V lotriji gotovo ni nigdar doma,
V lotrijo odišla je kravca in njiva
A kočo v par dnevih mi dohtar proda!

Bi lahko mi sicer še koča ostala,
Pa dohtar to zviti, prebrisani je ptič,
Tak' dolgo sva „midva“ pravdo „peljala“
Da prišel sem s časom čisto na nič!

Ko lani najlepše črešnja je cvela
Se vetrič je rahel s cvetjem igral,
Tedaj se je moja ta smola začela
Sem mislil si zadnjič, ko črešnje sem bral.

Je ljubca pa vendar mi zvesta ostala
Je vlila tolažbe v prsi mi mir,
Le ena mi želja je v smoli ostala,
Da vzel bi lotrijo na mesti hudir!

A kar se pa popa in dohtarja tiče,
Ni treba želeti ničesar mi več,
Ker zdavnata razkurnil za take vse ptiče,
Peklenščak največjo že svojo je peč!

Cenjenim bralecem in naročnikom. Naš list se lahko naroči od vsakega dne naprej. List se pošlje na zahtevanje tudi na ogled. Naročnina se plača v naprej in se tudi lahko plača samo za pol leta. Za Ameriko velja list za celo leto t r i krone. — Cenjeni naročniki, ki še nam dolgujejo naročnino, prosimo, da nam pošljejo zaostali znesek. Leto se bliža h koncu in v prihodnjem mesecu bodo začeli sklepati toletne račune. Toraj prosimo prav uljudno, da nam pošljete, kar še ta ali drugi dolguje, ker pomagajte s tem itak že z delom preobloženemu upravnemu prav zdatno pri sklepu knjig za tekoče leto. Naročniki, kateri si naročijo list na novo za leto 1905 že sedaj, dobijo do 1. januarja list za stonj. Stari naročniki, ki nam pošljejo naročnino, naj zapišejo na nakaznico ali na šek številko, ki jo imajo natisnjeno na zaklepku lista.

Loterijske številke.

Trst, dne 12. novembra: 90, 44, 24, 74, 45.
Gradec, dne 19. novembra: 44, 54, 50, 21, 78.

Pisma uredništva.

Reichenburg. Gospod G. Je premalo važno, radi tega ne priobčimo. Prosimo pošljite kaj drugača.

Gornjeradgonski okraj. Pričujoči. Brez zamere o volitvi smo končali! Škoda za Vaš, drugače izvrsten dopis! Prosimo kaj drugača!

Iz Kalobja. O volitvi ničesar več! Kakor sprevidimo iz dopisa, imate spretno pero! Prosimo ne pustite ga zrujaveti, temveč nam pošljite zopet kak dopis. Zdravi!

Sv. Vid pri Ptaju: Postriglamo, ker še nam je potreba nekaj pozvedeti v prihodnji številki gotovo! Pozdrav!

Nova cirkev. Pride prihodnjič! Bodite zdravi!

Poslušalci na brinjevi gori. Hvala za dopis, priobčimo prihodnjič.

Zavrč: Hvala, je prišlo za to številko pripozno! Pride prihodnjič. Pozdrav!

Pril zdravljenju različnih ran se mora paziti, da se rana šele takrat zaceli, ko se je že odstranilo iz nje vse nezdrave dele. Kratko povedano, rana se mora obvarovati pred vso nesnago in se mora uporabljati za obvarovanje pred vnetjem sredstvo, ki hlači in olajšuje bol. Staro dobro domače sredstvo, ki k temu dobro služi, je najbolj znano „prasko domače mazilo“ iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. To sredstvo se dobiva tudi v tukajšnji lekarni gosp. Ign. Beralka. — Glej inserat.

Na prodaj 395

je lepa, novozidana hiša tik glavne ceste 10 minut od Ptuja; zraven sta 2 hleva in 2 drvarnici ter lep prostor za vrt. Hiša ima stanovanje za dvojne najemnike. Od tako nizke kupne cene lahko polovica na posestvu vknjižena ostane in se polagamo izplača. Naslov pove upravnivo „Stjerca.“

393 Viničar

s 3 ali 4 delavskimi močmi, od katerih zna vsaj eden nemški, se takoj sprejme. Viničar mora biti več dela, ki je potrebno v vinogradu, z novim nasadom. Daljša pojasnila da Georg Fregl, Frauheim.

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstvenoznamko župnika Kneippa in z imenom Kathreiner ter se skrbno izogibajte vseh manj vrednih posnemkov.

Jos. Kasimir, Ptuj tik „Štajerca“

upuje jajca, surovo maslo (puter), sir, sadje itd. sicer vse po najvišjih cenah.

Priporoča tudi svoje najboljše sortirano špečesko in materialno blago, kakor tudi različne barve arbe) itd.

Najboljša postrežba in najnižje cene.

389

zvrstne harmonike

finješe izdelane z zelo močnimi terpežnimi glasovi na 2, 3, 4, 5 redi, ravno tako na pol hroatične harmonike in celo hroatične harmonike po najnovejši stavi se dobijo pri podpisanim 10 ali 20 kron ceneje, kakor ugod. Popravila se točno izviro, naročila na nove harmonike kratkem času izpolnijo. Na dose odgovorim nemudoma. Z odnim spoštovanjem Franc Štoksek, izdelovalec harmonik na Bregu pri Ptaju. 391

Močen učenec

385 takoj sprejme v kovačijo Babette Tamm v Ptaju.

2 bernhardinska psa

mescev stara, se takoj prodala. prasišti je na posestvu gospoda Blaschitz-a na Bregu v Ptaju. 386

Lepo posestvo

392 se takoj iz proste volje pod ugodnimi pogoji proda radi preselitve posestnika. Posestvo obstoji iz lepih travnikov in lepih dveh vrtov. Na posestvu stojijo dve hiši. Ena je enonastropna in ima 4 stanovanja. V drugi hiši je krčmarski obrt z lepim stanovanjem za gospodarja. Posestvo, katero ima več lepih stavbenih prostorov, je oddaljeno samo kakih 5 minut od mesta Ptuja. Kupcu je treba v gotovini štetiti samo šteti del kupnine. Ostali znesek se lahko plača po dogovoru. Naslov (adres) kupca se zve pri upravnosti „Štajerca.“ 392

Mizarski učenec

z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme v delavnicu na deželi. Naslov se zve pri upravnosti „Štajerca“ v Ptaju. 384

Izjava!

Jest podpisani župnik Janez Šparhakl, prosim tem potom Andreja Dronig, posestnika v Kačjidolu za odpuščenje, ker sem ga po moji nepredvidnosti ino naglosti nehotè na poštenji žalil, ino se mu ob enem zahvalim za odstop že vložene tožbe.

Ob enem pa tudi moji nekdanji pomotni trditvi rad priznam, da sta deželnji poslanec g. A. Stieger, trgovec v Slov. Bistrici, kakor tudi bivši kandidat g. Fr. Vračko, posestnik v Gornji Radgoni, poštana, katoliška moža.

Sv. Peter na medvedovem selu, dne 14. nov. 1904.

388 Janez Sparhakl, župnik.

Mestna hranilnica

389 (sparkasa)

v Ormožu

uraduje vsako sredo in soboto od 8 do 12 ure predpoldan. Pojasnila se dajo vsaki čas brezplačno. Vloge se sprejemajo vsaki dan. Vloge se obrestujejo polmesečno, toraj od 1. oziroma 16. dneva vsakega meseca, v katerem se je denar vložil in do 15. oziroma zadnjega dneva meseca, v katerem se je denar vzdignil.

Obresti se dne 30. junija in dne 31. decembra vsakega leta pripšejo h kapitalu. Vložitelju radi tega pripisa ni treba priti v urad.

Rentni davek plača hranilnica (sparkasa) sama.

Hranilnica (sparkasa) se nadzoruje od države in je tudi ud zveze štajerskih hranilnic in podvržena reviziji te zveze.

Pravi tiolski haveloki

iz garantirano pravega lodna iz kameline dlake, katerih dež nikdar ne premoči in kateri varujejo pred mokroto in prehlajenjem, pripomorečava v vsaki velikosti za 10, 12 ali 15 goldinarjev. Svršniki (Wettermäntel) za gospe in dečke se dobijo po naročilu. Pri pismenih naročilih zadostuje, da se pove, kako dolgost naj bi imel havelok, merjen po hrbtnu.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptiju. 354

369 Prav pridna in delavna deklica se takoj sprejme v neko krčmarsko obrt. Prednost ima taka, ki je že služila v krčmi. Istotako se sprejme pridna in delavna deklica

v kuhinjo. Treba ji je, da zna že vsaj nekaj kuhati. Deklica se bode od krčmarice v kuhanju nadalje podučevala in popolnoma izvežbala. Naslov (adres) krčme se zve v upravnosti „Štajerca“ v Ptiju.

ŠTAJERC

išče

Zmožnega

urednika

z časnikarsko zvednostjo.

Ponudbe z navodilom dosedanjega delovanja in evenuelni prepisi spričeval naj se pošljejo na oskrbištvo „Štajerca“ v Ptiju.

Večje posestvo

v bližini mesta Ptuja je takoj na prodaj pod ugodnimi pogoji posestvo, ki meri 200 oralov (joh). Od teh 200 oralov je 30 oralov travnikov, na katerih se lahko trikrat na leto kosi. Drugo so njive in gozdi. Na posestvu je večja opekarna tudi močna voda. K posestvu spada tudi manjša gospočka hiša. Daljna pojasnila se dobijo pri Dr. Augustu pl. Plachki, odvetniku v Ptiju.

390

Naznanilo ptujskega mestnega kopalnišča (Pettauer Badeanstalt).

Kopele v banjah se lahko rabijo vsak dan od 8. do 12. ure predpoldan in od 1. do 7. ure popoldan.

Kopele s hlaponom in sicer za ljudstvo se dobé od 1. do 7. ure popoldan.

Kopele s hlaponom in polivom vsak dan od 8. do 12. ure predpoldan in od 1. do 7. ure popoldan.

376

Dobra moka

po zelo nizki ceni iz celjskega mestnega mlina dobi se v zalogi na Bregu pri Ptiju v hiši

Joh. Šimenko tik mosta čez Studenčno vodo. 368

Lovske puške

vseh zistemov, znani najboljši izdelki, najvestnejše prekušene, priporoča

Peter Wernig

ces kr. dvorni puškar v Borovljah na Koroškem (Ferlach, Kärnten).

Ceniki se dopošljejo zastonj in poštvine prosto.

FRANZ SODIA

394

tvornica pušk (Gewehrfabrik. in Ferlach, Kärnten) priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in kroglice, najizbornejša dovršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane cene s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah, poštvine prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval. Kdor bi z mojim blagom ne bil zadovoljen, tistemu ga zamenjam ali pa vrnem denar. Moja zaloga je jako velika.

Priporočava pravo, izvrstno, domače
Bučno olje (Kürbiskernöl) in
 80%no kislino za jesih (ocet) delati.

Iz enega litra te kislina napravi se 20 litrov obrega in zdravega jesiha. Dobi se v vsakej množini ter se pri naročilu prosi za natančni naslov in ne zadnje pošte.

208

Brata Slawitsch, trgovca v Ptiju.

Za zimski čas!

Kdor hoče kupiti izvrstno imsko blago, naj pride v ašo trgovino v Ptiju (Floriniplatz) ali pa v podružnico ri mostu (Wagplatz).

Postrežba je točna in zasljiva.

Cene so tako nizke.

Brata Slawitsch
trgovca v Ptiju.

eliko presenečenje.

dar več v življenju se ne ponudi taka priložnost.

0 kosov samo 1 gld. 80 kr.

krasno pozlačena 36 ur te precisaner ura s sekundnim atom, ki natančno kaže in za to se jamči 3 leta, ena modra židana kravata za gospode, ko fini žepni robovi, en prstan gospode z imitiranim žlahtnim atom, 1 nastavek za smodke starjem (berensteinom), 1 eleg. a za dame (novost), 1 krasno tojletno zrcalo, 1 usnjat njiček, 1 žepni nožič z pri-

pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplezlata z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako korištna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korenšpondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo gld. 1.80. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošle naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico Ch. Jungwirth, Krakau A/14. 1038

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Nagrobne vence

iz umetnih cvetlic po 4, 6, 8 in 10 kron, kakor tudi venčne trakove z napisom ali brez napisa imata v obilnej zalogi in priporočata

BRATA SLAWITSCH
v Ptiju.

347

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago.

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačilno mazilo, tako imenovano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane čiste, obvujuje tiste, olajšuje vnetje in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Proti predplačilu K 3-16 se pošiljejo 4/1 pušice ali 3-36 6/2 pušice ali 4-60 9/2 pušici poštne prosti na vsako postajo avstro-ogrške monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponevano varstveno znamko.

Glavna zalogalija **B. FRAGNER**, c. kr. dvorni dobavitelj lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ptiju v lekarni gosp. Ig. Berbalka. 896

Stari farbar

(Ferdinand Stross) v štiri male kasarne priporoča se, da prevzame po nizki ceni platno, možka in ženska oblačila v barvanje v vseh poljubnih barvah: nadalje priporoča svojo mnogovrstno zalogalija modrega (plavega) platna, druka in robev, vse vrste tkanin za obleko, hlačni cajg, civilih za blazine, (Weberzeug), pisan in moder barhent, platno za srajce, rokavce in gate, široko platno za prte ali rjuhe, belo in črno platno za konjske komote, zeleno in modro domače platno za predpasnike, iz debelega domačega platna narejene prte, odeje, koče, slaminjake (Strohsäcke), delavske srajce, štrikane srajce in spodnje hlače za možke in ženske, (gate), nogavice, predpasnike itd.

Najboljši in najcenejši nakup vsakovrstnih godal (Musikinstrumente)

W. Schramm,

izdelovalec godal

v Celju, Gratzerstrasse štev. 14.

Prodajam vsakovrstne plehaste in lesene pihalne instrumente, dobre gosli za šolarje po nizki ceni, kitare, citre, harmonike na meh., bobne, tamburice, jako fine strune. Kupujem stare gosli ali pa jih zamenjam za nove.

Lepa, breja kobila

bližu 16 pešic visoka, črne barve 6 let stara, se za 700 kron takoj proda. Kje, pove upravnštvo „Štajerca“ v Ptiju. 375

Kdor želi kupiti?

Na prodaj je hiša, ki ima dve sobi in dve kleti. Tik hiše je hlev za kravo in svinje, ter vinograd in travnik. Hiša stoji v lepem kraju na Spodnjem Štajerskem, je oddaljena 20 minut od okrajne in železniške ceste ter polure od tovarne. Jako pripravna je za kakega delavca ali rokodelca. Od istega posestnika se proda tudi travnik, njiva in hosta, ki leži v bližini gori opisane hiše. Naslov (adres) pove upravnštvo „Štajerca.“ 380

Lepo posestvo

bližo Maribora, obstoječe iz zidane hiše s 5 sobami, 2 kuhinjama in kletjo, lepega vrta za zelenjad, sadnosiška in njive. Zraven je dobro obiskovana kovačnica. Cena 2300 gold., kupni pogoji tako ugodni. Naslov: Vincenc Kos, Herrengasse Nr. 40, III. Stock, Marburg. 335

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take priložnosti 1128

500 komadov za 1 gld. 95 kr. Ena krasno pozlačena precisna ura, katera točno teče in za katero se 3 leta jamči, z jako primerno verižico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robovi, en prstan z gospode z imit. žlahtnim kamenom, 1 krasen mošnjiček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3%, dubla-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintonik iz nikelina, 1 fini album z 96 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošle z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razpošilja se proti poštnemu povzetju ali če se denar pošle naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica P. Lust, Krakov (Krakau) št. 41. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

FRANZ KAISER

žganjarnica v Ptiju.

Priporočam mojo bogato zalogu vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosoglijo.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tük moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (maute).

Kupite enkrat na poskus!

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

so

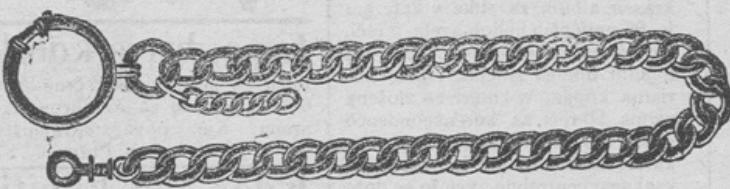
Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

 Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogu vsakovrstnih vin.

Dobre ure po nizki ceni

od ces. kr. novčnega urada potrjene, s triletnim pismenim jamstvom.

Samo 3-80 gld. prava sreberna remontura z emajl-kazalnikom, sekundnim kazalom, natančno regulirana za samo 3-80 gld. Najfinjejsa sorta 4-80 gold. Ravno tako ura s zlatimi obročki 5-50 gold.; z dvema sreberima pokrovoma (pravo srebro) brez zlatih obročkov 5-75 gold.; z dvema sreberima pokrovima in s zlatimi obročki 6-50 gold.; prava sreberna, punoljubna anker-remontura z dvojnim pokrovom z 15 robinami in pokrovom na skok, prav dobro idoča, z lepim emajliranim kazalnikom, sekundnim kazalom, izvrstno blago, natančno regulirana, s triletno pismeno garancijo 8-75 gold.

Prave sreberne oklepne verižice s ces. kr. novčnim znakom, 30 cm dolge		
15	gramov težke	gld. 1-20
20	"	" 1-50
30	"	" 2-20
40	"	" 2-60
50	"	" 3-25
60	"	" 3-80
70	"	" 4-50
80	"	" 5-20
100	"	" 6-80
150	"	" 9-50
170	"	" 11-—
200	"	" 12-80

Prave 14 kar. zlate oklepne verižice s ces. kr. novčnim znakom, 30 cm dolge		
12	gramov težka	gld. 18—
15	"	" 21-50
18	"	" 25—
24	"	" 32—
30	"	" 38-50
40	"	" 50—

S 12 gr. težkim privezkom vred tehta moja 18 gr. težka zlata verižica 30 gramov ter stane 30 gold. Prosim, naj vsakdo pretehta, primerja ter se prepriča.

Zlati prstani 14 kar. 14 kar. zlati prstani 5-25 gold. — 6 kar. 5-50 gold. — 6 kar. novega zlata 2-80 novega zlata 2-50 gold. iz punciran-ga gold. iz punciran-dublé-zlata 1-40 gld. dublé-zlata 1-24 gld.

Nikelasta verižice so po 30, 40 in 50 krajcarjev.

Svilena (židana) vrvca stane 15 krajcarjev.

5-50 gold. stane prava sreberna remontura za ženske s 3 letnim pismenim jamstvom; Iz 14 kar. zlata 12-50 gold.

6-75 gold. stane prava sreberna remontura za ženske, z dvojnim pokrovom in 3 letnim pismenim jamstvom; Iz 14 kar. zlata 16-— gold.

Razpošilja se le solidno (dobro) blago. Nobena sleparija. Zamena je dovoljena ali pa se denar vrne. — Pošilja se proti poštнемu povzetju.

HANNS KONRAD

tovarna za ure in razpošiljalna tvrdka v Brüx-u št. 949 (na Češkem).

Bogato ilustrovani cenik z nad 800 slikami se na zahtevanje vsakomur brezplačno in poštne prosto (franko) določi.

„ŠTAJERC“

„**Štajerc**“ je list, ki ima glavni moter, braniti spodnještaj, kmete pred iskorisčevanjem od strani kmečkih sovražnikov.

„**Štajerc**“ hoče mir med sosečkima narodoma, katera sta primorana, skupaj živeti in katera sta odvisna en od ovega.

„**Štajerc**“ radovoljno odgovarja svojim naročnikom na vsako vprašanje bodisi v gospodarskih, v tožbenih, davčnih zadevah, sploh o vsaki stvari, katera je kmetu in trgovcu na deželi potrebna. Za pismo se mora priložiti znamka za 10 vinarjev.

„**Štajerc**“ sprejema radovoljno dopise od svojih naročnikov, žeče, s tem nednosti, katere škodujejo kmetu, odstraniti.

„**Štajerc**“ prinaša vsakovrstne novice iz Spodnjega Štajerja, pa tudi iz drugih dežel.

Naprednjaki, zahtevajte v vsaki gostilni vaš list, zahtevajte „**Štajerca**“.

„**Štajerc**“ izhaja na leto 26 krat in ne velja več kakor 2 kroni za celo leto in se lahko naroči vsaki dan.

„**Štajerc**“ priobči oznanila po jako nizki ceni. Oznanila sama pa priobčena v tem listu, imajo veliki vseh. Na enkratno oznanilo je dobil pred kratkim neki gospodar 76 dopisov, tičičih se razglasene stvari. Stevilo „**Štajerčevih**“ naročnikov vedno raste, kmetje, obrtniki, delavci, trgovci, naročajte „**Štajerca**“, pošljajte mu vaša oznanila. Sedaj se tiska uže v 15 tisoč iztiših.

Naprednjaki, skrbite za razširjanje tega lista, tako, da bode kmalu postal **tednik**.

Upravnštvo in uredništvo se bode od sihmal še bolj potrudilo, po svoji moći vsaki želji naročnikov ustreči, treba pa je, da se te želje pismeno ali ustmeno naznanijo.

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902 K 9,808.551.21

Vloge od 1. januarja 1903 do 31. decembra

1903 z obrestmi vred > 4,312.950.22

Od tega je odračuniti: K 14,121.501.43

Svote, katere so se od 1. januarja do 31. decembra 1903 vzdignile K 3,264.661.30

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1903 > 10,856.840.13

Hipotekarna posojila K 6,246.645.43

Mejnično stanje 85.126—

Posojila na vrednostne efekte 16.329.83

Efektni zaklad 3,453.858—

Posestva 183.000—

Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo

pri kreditni zadruzi 317.000—

Vloge pri kreditnih podjetjih 330.425.20

Stanje blagajne „kase“ 91.22.963

Glavni rezervni zaklad 564.881.88

Posebni rezervni zaklad za kurzne diference 315.353.92

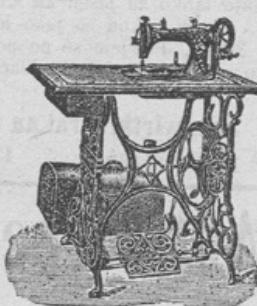
Zaklad za penzije 32.448.21

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se plača

rentni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejmejo.

1041

Brata Slawitsch

v Ptiju

priporočata izvrstne šivalne stroje
(Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A 70 K — h

Singer Medium 90 „ — "

Singer Titania 120 „ — "

Ringschifchen . 140 „ — "

Ringschifchen za

krojače 180 „ — "

Minerva A 100 „ — "

Minerva C za krojače in čevljarje 160 „ — "

Howe C za krojače in črevljarje 90 „ — "

Cylinder Elastik za čevljarje 180 „ — "

Delli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 327

Meščanska parna žaga.

Na novem lentrnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše pestavljen je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

Kranjski redilni prašek za prašiče

355

povzroči med krmo zmešan, da prašiči raji žrejo, varuje svinje različnih bolezni ter zboljša meso in mast. Ako se hočemo obvarovati škode, moramo pokladati ta prašek (mešati med hrano) že pujskom.

Zdravim svinjam zmešati se mora na tezen enkrat ena žlica polna tega prahu med hrano, slabim in slokim vsaki dan po eno žlico, mladim na tezen samo pol žlice.

Eden zavojček po 25 krajcarjev zadostuje za mesec dni.

Dobi se pri

Bratih Slawitsch v Ptiju
(podružnica nasproti Dravskega mosta.)

Najboljša pomoč za kmeta,
ki želi svoje domače živali, bodisi goveda, konje ali svinje zdrave in dobro rejene imeti, je moje zdravilo. Pošiljam z naukom vred, kako da se mora ž njim ravnavi, proti poštnem povzetju za 2 kroni; kdor naroči za 4 krone, ta dobi pošiljatev poštne prosto.

Raimund Savsky, trgovec na Podplatu pri Poljčanah.

353

Nikdar več ni take priložnosti!

Tako dolgo, dokler še ni zalog hlač izprodana, dobi vsakdor elegantne

hlače

za malo svoto in sicer za 1 gld. 80 kr.

Hlače so iz pristnega sukna in se rabijo lahko za jesen ali zimo. zdelane so po najnovejši dunajski fasoni, vzorci sukna so tako lepi. Kdor naroči dvojne hlače, dobi jih za 3 gld. 30 kr. Pošljeno se po poštnem povzetju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznani dolgost hlač in njih širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za sukneno blago Ch. Jungwirth, Krakau 51.

Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar.

1110

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekla-
danja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana.
— Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali

Karl Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorska ulica štev. 41.

537

Izvrstni, od nikogar doseženi **Mörathon** se ima zahvaliti svojemu vprovspehu proti nikotinu edino impregniranju dotičnih zelišč. Ne povzročuje glavobola ter daje tobaku jako prijeten duh. Paziti je treba na varstveno znamko in na ime „Mörathon“.

Glavna zaloga: Jožef König v Celju. Kjer ni založišča, od tam dobitjo naročniki pošiljatev v paketih po 10 komadov (10 Stück) 252 kron.

Theodor Mörath v Gradcu.

176

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledenih cenah:

Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali 2½ metra dolga, velja samo 1 gld., oziroma 1 gold. 20 kr. — Najfinješa sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „štrozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali 35 kr

Brata Slawitsch 265
trgovca v Ptiju, Florianski trg.

Suhe gobe

kupuje po najugodnejših cenah

JOSIP KORDIN,

Ljubljana.

308

! ! Prosim, poskusite ! ! Vsakovrstno prekajeno (zelhan) ! !
meso, najfinješe klobase,
vedno sveže (frišno) blago, priporoča po naj-
žji ceni

J. Luttenberger,

mesar v Ptiju.

Zunanja naročila odpravijo se
vestno in hitro!

345

Najredkejša priložnost kupovanja!

S 15. septembrom t. l. začnem v moji trgovini z dovoljenjem dočne oblasti na 3 mesece

razprodajo

svojega manufakturnega blaga, posebno pa voljeno sukno za možke obleke, volneni cajg za hlače, razna sukna, barhent za obleke, plavi druk, štrikane zimske robce, velike vratne robce, konjske odeje, zimske srajce, židane robce itd.

Vse blago pod najnižjimi fabriškimi cenami.

Noben kupovalec naj ne odlaga te priložnosti nizkih cen vporabiti.

K obilnemu kupovanju uljudno vabi
Jožef Sedminek, trgovec pri sv. Lenartu, Slov. gorice.

341